

DOCUMENTATIE

TEMA 1

Polynomial Calculator

NUME STUDENT: ATITIENEI STEFAN COSTIN
GRUPA: 30227

CUPRINS

1.	Obiectivul temei.....	3
2.	Analiza problemei, modelare, scenarii, cazuri de utilizare	3
3.	Proiectare	5
4.	Implementare	8
5.	Rezultate	11
6.	Concluzii.....	11
7.	Bibliografie	11

1. Obiectivul temei:

Obiectivul principal al acestei teme este obtinerea unui calculator pentru polinoame, care poate realiza calcule precum adunarea, scaderea, inmultirea, impartirea dintre doua polinoame si derivarea si integrarea unui polinom. Utilizatorul va folosi interfata grafica pentru a scrie doua polinoame de o singura variabila, cu coeficienti si puteri numere intregi, si va putea selecta operatia dorita prin apasarea unor butoane.

Obiectivele secundare sunt urmatoarele :

- Analiza problemei. In capitolul 2 va fi detaliat acest obiectiv, unde se va vorbi despre modelarea problemei, scenariile de utilizare posibile si cazurile de utilizare. Identificarea cerintelor este de asemenea o etapa importanta in analiza problemei deoarece reduce semnificativ sansele de a schimba sistemul dupa dezvoltarea acestuia. Cerintele se vor clasifica in functie de prioritati si vor fi analizate. Pe parcursul proiectarii pot aparea noi cerinte care vor fi adaugate ulterior.
- Proiectarea sistemului: In capitolul 3, unde se va vorbi despre algoritmi si clasele folosite
- Implementarea sistemului: In capitolul 4, unde se va detalia implementarea claselor
- Testarea: In capitolul 5, unde se va specifica modul de testare a claselor

2. Analiza problemei, modelare, scenarii, cazuri de utilizare:

• Analiza problemei :

Procesul de dezvoltare al unei aplicatii porneste de la niste nevoi care sunt transformate in cerinte. Analiza problemei consta in identificarea acestor cerinte, care sunt de mai multe tipuri: functionale, non-functionale si constrangeri.

Cerintele functionale sunt urmatoarele :

- Calculatorul de polinoame trebuie sa ii ofere utilizatorului o interfata prin care sa poata comunica cu algoritmul, deoarece nu toti sunt specialisti in informatica si nu sunt familiari cu interactiunea printr-o consola.
- Calculatorul de polinoame trebuie sa permita utilizatorului sa insereze niste polinoame pentru care doreste sa aplice niste operatii
- Calculatorul de polinoame trebuie sa permita utilizatorului de asemenea sa selecteze operatia dorita : adunare, scadere, inmultire, impartire, derivare, integrare
- Calculatorul de polinoame trebuie sa realizeze corect calculele conform cerintelor utilizatorului si sa le afiseze acestuia tot prin intermediul interfetei grafice
- Aplicatia trebuie sa previna utilizatorul prin anumite mesaje in cazul inserarii gresite a unor polinoame sau in cazul selectarii gresite a unor operatii: de exemplu cazul in care utilizatorul uita sa insereze un polinom sau incerca sa imparta un polinom cu 0
- Calculatorul de polinoame trebuie sa afiseze rezultatul in functie de variabila pe care o foloseste utilizatorul in inserarea polinoamelor

Cerintele non-functionale sunt urmatoarele :

- Aplicatia ar trebuie sa aiba o interfata grafica cat mai simpla, intuitiva si usor de folosit de cat mai multe persoane. De exemplu un font marit pentru persoanele mai in varsta
- Sistemul construit ar trebui sa fie cat mai eficient din punctul de vedere al performantei, vitezei si eficientei, pentru a-i asigura utilizatorului o interactiune cat mai placuta
- Scalabilitatea este de asemenea o alta cerinta non-functionala
- **Modelarea :**

In matematica, un polinom este alcatuit din mai multe monoame, iar un monom este alcatuit dintr-un coeficient, care poate fi un numar intreg in cazul nostru, si puterea unei variabile, care de asemenea poate fi un numar intreg. Astfel, vom avea o clasa pentru polinom, care contine o lista de monoame, care la randul lor vor avea o clasa. Celelalte clase vor face parte din structura MVC. Avand in vedere aceste aspecte, in capitolele urmatoare se vor descrie algoritmii folositi pentru calculele cu polinoame.

Pe baza acestor cerinte se realizeaza arhitectura intregului sistem.

- **Scenarii:**

Scenariul 1: Utilizatorul incearca sa adune 2 polinoame

Actor principal : Utilizatorul

Scenariu care se termina cu succes :

- 1) Utilizatorul insereaza doua polinoame in mod corect in interfata grafica
- 2) Sistemul verifica daca polinoamele au fost inserate corect
- 3) Utilizatorul apasa butonul corect pentru adunare
- 4) Algoritmul preia informatiile inserate de utilizator si afiseaza rezultatul corect in interfata grafica

Exemplu :

Polinom 1 : x^3+2x-5

Polinom 2 : $x^2-7x^2+9x^3-12$

Rezultat : $10x^3-7x^2+2x-17+x^2$

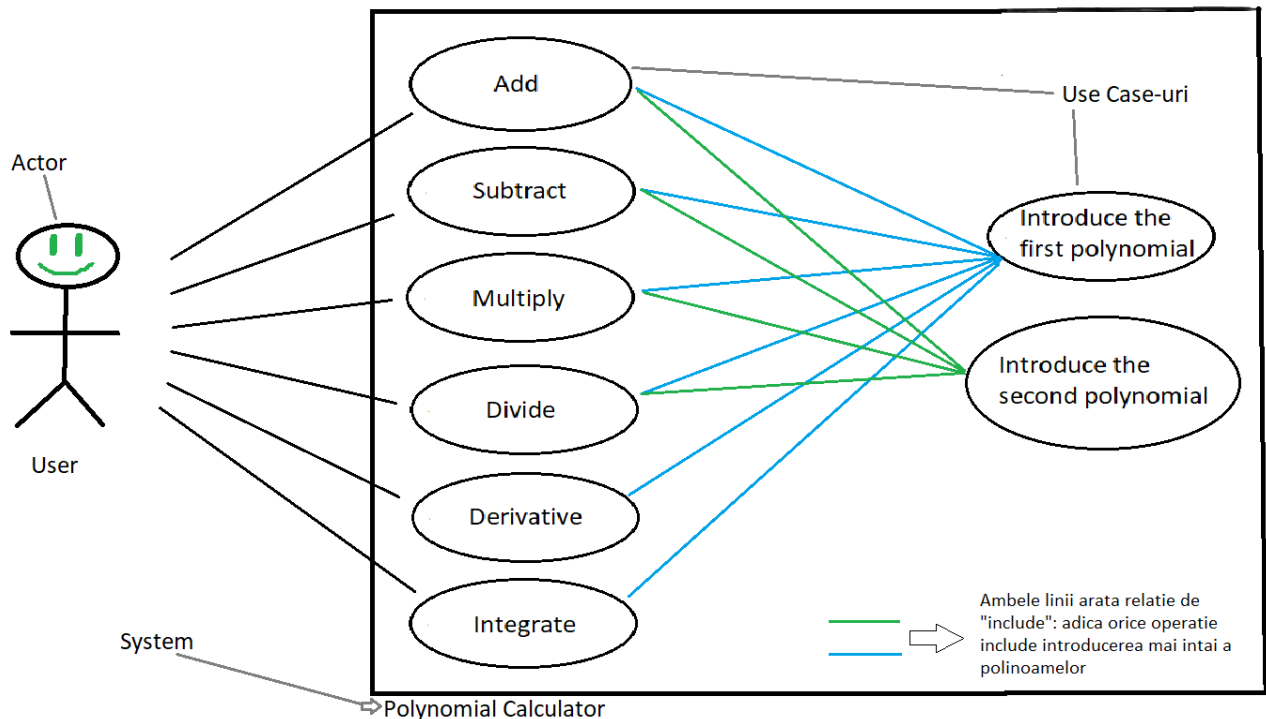
Scenariu alternativ :

- Utilizatorul uita sa insereze unul dintre polinoame : Apare un mesaj in care este avertizat de acest lucru. Scenariul contiuna apoi cu pasul 1.

Un alt scenariu ar fi cand utilizatorul incearca sa imparta un polinom cu polinomul '0', caz in care de asemenea apare un mesaj de atentionare si se continua cu scenariul 1.

Pentru toate operatiile se respecta aceeasi pasi pentru scenariu.

- **Cazuri de utilizare:**

4. Proiectare:

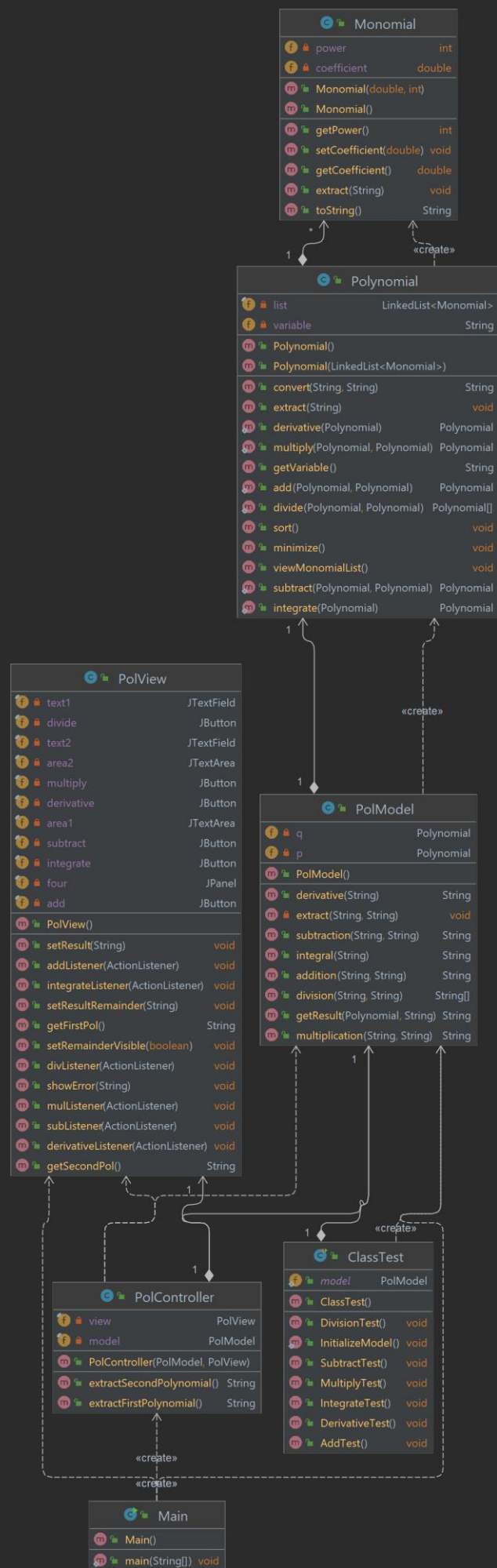
4.1 Proiectarea OOP a aplicatiei :

Am ales sa folosesc o abordare orientata pe obiecte. Am format cate o clasa pentru polinom, monom, model, view si controlrar. Am folosit abordarea cu MVC, in care clasa “View” consta in formarea interfetei grafice, clasa “Model” este alcatuita din algoritmi folositi pentru obtinerea rezultatului, iar clasa “Controller” este cea care face legatura dintre celelalte doua, adica preia informatii din clasa “View” (informatiile introduse de utilizator), le transforma cu ajutorul algoritmilor din “Model”, dupa care rezultatul obtinut din clasa “Model” il trimite clasei “View”, care il va afisa pe interfata grafica pentru ca utilizatorul sa il poata vedea.

Clasa “Monomial” contine attributele “coefficient” si “power”, care sunt specifice unui monom din matematica. Clasa “Polynomial” contine o lista de monoame si contine si variabila in care este scris acesta : “variable”.

4.2 Diagrama UML :

Aceasta evidentiaza relatiile de agregare, compozitie, dependenta, asociere, generalizare si realizare dintre clasele folosite. De asemenea se observa lista cu attributele folosite, metodele, si vizibilitatea acestora (daca sunt declarate public sau private).

4.3 Structurile de date folosite :

Singura structura de date folosita este `LinkedList<Monomial>`. Am folosit-o pentru a adauga monoamele rezultate in urma despartirii unui polinom in monoame. Asupra acestei structuri de date se va folosi o metoda de sortare, care a fost implementata intr-o clasa separata care implementeaza interfata `Comparator`. In aceasta metoda se va face posibila ordonarea in functie de puterea fiecarui monom, descrescator. Astfel, datorita acestei metode de sortare, lista cu monoame din fiecare polinom va fi ordonata descrescator dupa puterea acestora.

4.4 Interfetele definite :

O interfata folosita este `ActionListener`. Aceasta este folosita pentru implementarea metodei `actionPerformed`, care contine actiunea unui anumit buton in momentul in care este apasat. Functioneaza ca un "ascultator", reactionand la actiunile utilizatorilor conform cerintelor acestora.

O alta interfata este `Comparator`, folosita pentru a putea sorta lista de monoame ce alcatuieste un polinom. Pentru cazul in care utilizatorul nu introduce din prima polinomul descrescator in functie de puterea monoamelor, sistemul va ordona polinomul cu ajutorul metodei `sort` din clasa `Collections`, implementata intr-o clasa care implementeaza la randul ei interfata `Comparator`.

4.5 Algoritmi folositi :

Utilizatorul introduce doua polinoame, sau unul, in functie de operatia pe care vrea sa o realizeze. Sistemul trebuie sa preia datele introduse de utilizator (adica polinoamele) si sa le transforme in obiecte instantate ale clasei `polinom`. Pentru acest lucru am folosit un regex, cu ajutorul caruia am descompus string-ul introdus de utilizator ca polinom, in mai multe stringuri de tip monom. Mai departe, tot cu ajutorul unui regex, am despartit stringul unui monom intr-un coeficient si o putere care sa caracterizeze monomul respectiv si am instantiat un obiect de tipul clasei `"Monomial"` cu aceste caracteristici. Astfel, am obtinut un monom pe care l-am introdus in lista de monoame a polinomului. Se repeta acest proces pentru fiecare monom al polinomului si in final se obtine un obiect de tipul clasei `"Polynomial"` care contine o lista de obiecte de tipul clasei `"Monomial"`. Mai departe am avut nevoie de algoritmi pentru operatiile pe polinoame, descrieri mai jos:

1. Adunare:

Pentru a aduna doua polinoame in matematica, se aduna coeficientii monoamelor cu aceeasi putere si rezulta astfel un polinom ca suma a celor doua. Aceeasi tehnica este folosita si de algoritm. Se parcurge lista de monoame a fiecarui polinom si se aduna intr-un rezultat toate monoamele cu puteri egale, sau daca nu exista puteri egale, se trec cu acelasi coeficient. Aceasta tehnica de adunare am aplicat-o cu ajutorul algoritmului de interclasare a doua liste: se parcurg in acelasi timp termenii celor doua liste si se compara puterile monoamelor. Daca sunt egale, se aduna coeficientii si se trece in ambele liste la urmatorul monom, altfel se adauga monomul cu putere mai mica la rezultat si se trece doar in acea lista la urmatorul monom. La final trebuie sa fie parcurse in intregime listele ambelor polinoame.

2. Scadere:

Pentru a scadea doua polinoame se urmareste acelasi algoritm ca la adunare, singura diferenta fiind faptul ca se scad coeficientii monoamelor cu aceeasi putere, nu se mai aduna. Rezultatul operatiei va fi de asemenea tot un polinom.

3. Inmultire:

La inmultirea dintre doua polinoame, este necesara parcurgerea listei primului polinom, iar pentru fiecare monom din aceasta, se parcurge intreaga lista din al doilea polinom si se inmultesc coeficientii, respectiv se aduna puterile variabilelor. Astfel, va rezulta cate un polinom partial in urma inmultirii fiecarui monom din primul polinom cu toate monoamele din al doilea. Aceste rezultate se vor aduna in final, urmand sa se formeze astfel si rezultatul final al inmultirii. Pentru aceasta tehnica de inmultire am parcurs in mod clasic listele polinoamelor cu "nested loops". Pentru aceasta operatie m-am folosit de operatia de adunare a doua polinoame, pentru a forma rezultatul final.

4. Impartire:

Aceasta este operatia cea mai dificila dintre toate. Rezultatul aceste operatii va fi alcatuit din doua polinoame: unul fiind catul, iar celalalt restul.

Daca impartim de exemplu polinomul P la polinomul Q, vom face urmatoorii pasi:

- se ordoneaza polinoamele descrescator dupa puterea monoamelor cu ajutorul metodei "sort"
- se imparte primul monom al polinomului P cu primul monom al polinomului Q, astfel rezultand primul monom din cat
- se inmulteste catul obtinut pana in prezent cu Q si se scade rezultatul din P, obtinand astfel restul impartirii
- se repeta pasii considerand noul P ca fiind restul, pana cand puterea primului monom din P este mai mica decat puterea primului monom din Q
- ultimul P va reprezenta restul

In capitolul de implementare este o poza cu pseudocodul dupa care am construit acest algoritm.

5. Derivare:

Operatia de derivate necesita doar un singur polinom introdus de utilizator. Algoritmul este urmatorul:

- se parcurge lista monoamelor polinomului introdus
- se inmulteste fiecare coeficient al unui monom cu puterea acestuia
- se scade cu 1 puterea fiecarui monom (daca are puterea diferita de 0, adica daca exista variabila pentru acel monom)

6. Integrare:

Pentru integrare este de asemenea nevoie de un singur polinom introdus de la tastatura. Algoritmul urmeaza urmatoorii pasi:

- se parcurge lista monoamelor polinoului introdus
- si imparte fiecare coeficient al unui monom cu puterea acestuia (daca puterea e diferita de 0)
- puterea fiecarui monom va creste cu 1 (se va tine cont de situatia in care integram x^{-1} , care are ca rezultat " $\ln x$ ")

5. Implementare:

1) Interfata Utilizator:

Am construit interfata utilizator cu ajutorul claselor si implicit metodelor din pachetul Java.Swing. Niste clase folosite sunt JButton, JTextArea, JLabel si altele.

Cu ajutorul acestora am format niste obiecte (butoane de exemplu) pe care le-am introdus pe un panel cu un anumit format, iar panel-ul pe o fereastră care apare mereu la lansarea programului. Fereastra are un titlu "Polynomial Calculator", se inchide la apăsarea butonului de "X" și se mărește/micsorează în funcție de preferințe. Fereastra conține pe prima linie titlul aplicației, după care urmează două zone de text în care se introduce primul, respectiv cel de-al doilea polinom. Apoi sub acestea se găsește rezultatul care va fi contruit și afișat ulterior. Utilizatorul va putea scrie doar în zonele specifice introducerii de polinoame, nu și în zonele specifice afișării rezultatului. Sub aceste zone de text se afla 6 butoane, câte 3 pe o coloană, care reprezintă operațiile ce pot fi selectate. În cazul selectării operației de împărțire, va mai apărea o zonă de text sub zona rezultatului, care va conține restul împărțirii, rezultatul fiind astfel considerat de fapt catul operației. Pentru o interfață mai "user-friendly" am și colorat fundalul și butoanele. Toate aceste lucruri au fost făcute în clasa "PolView", în constructorul ei, deoarece ele trebuie să apară de fiecare dată când se construiește o astfel de fereastră. Pe lângă acestea, clasa mai conține și anteturi de metode precum: obținerea polinoamelor introduse, setarea rezultatului sau diverse acțiuni care să aibă loc în momentul apăsării unui buton. Aceste metode vor fi de fapt implementate în clasa "PolController".

2) **PolController:**

Se folosește de un obiect de tipul clasei View și unul de tipul clasei Model pentru a putea implementa ascultătorii butoanelor din interfață. Aici sunt implementate metodele definite în clasa "PolView". Pentru fiecare metodă (implementată într-o clasă diferită din interiorul acestei clase), se folosește o structură de tipul "try..catch.." pentru a mă asigura că utilizatorul introduce ceva în câmpul pentru polinoame. În caz negativ, se afișează un mesaj utilizatorului și se așteaptă introducerea corectă. În caz pozitiv, urmează extragerea polinomului introdus (ca String), apelarea metodei din clasa "PolModel" care să îmi formeze rezultatul în funcție de operația dorită, după care se apelează metoda de afișare a rezultatului definită în clasa "PolView".

La clasa în care este ascultătorul pentru operația de împărțire, se activează și zona de text pentru afișarea restului în momentul în care se afișează rezultatul, iar în restul ascultătorilor se ascunde acea zonă de text deoarece nu se dorește afișarea acestuia pentru că nu există pentru alte operații.

3) **PolModel:**

Are ca variabile instanță două obiecte de tipul clasei "Polynomial"
Conține următoarele metode:

- extract: Primește un String "s" pe care îl transformă într-un polinom de tipul clasei "Polynomial" prin apelarea unei metode din acea clasă. După aceea sortează polinomul descrescător după puterea monoamelor, iar la final minimizează polinomul: adică adună monoamele cu aceeași putere (dacă există)
- getResult: transformă un obiect de tipul Polynomial într-un String. Metoda e folosită pentru afișarea rezultatului
- addition: metoda folosită pentru adunare
se apelează metoda de adunare construită în clasa "Polynomial" și se întoarce rezultatul sub forma de string (adică după ce e convertit) înapoi la "PolController"

Toate celelalte metode din clase functioneaza dupa acelasi principiu ca si metoda pentru adunare, cu mici diferente precum: la integrare se adauga constanta "C" la rezultat, iar la impartire si intorc doua stringuri ca rezultat.

4) Polynomial:

Este clasa care contine cele mai importante metode si cei mai importanti algoritmi.

Are ca atribute o lista inlantuita de monoame si o variabila care contine variabila in care este scris polinomul respectiv

Metode:

-minimize: minimizeaza un polinom (reduce monoamele cu aceeasi putere la un singur monom)

-extract: foloseste un regex pentru a extrage monoamele si a le adauga ulterior in lista

-add: am folosit algoritmul de interclasare pentru aceasta operatie

-subtract: am folosit algoritmul de interclasare pentru aceasta operatie

-multiply: folosesc adunari repetate pe polinoame temporare obtinute in urma inmultirii a cate un monom dintr-un polinom cu toate monoamele din celalalt polinom

-divide: Implementarea am facut-o cu ajutorul urmatorului pseudocod:

```
function n / d is
  require d ≠ 0
  q ← 0
  r ← n                // At each step n = d × q + r

  while r ≠ 0 and degree(r) ≥ degree(d) do
    t ← lead(r) / lead(d)    // Divide the leading terms
    q ← q + t
    r ← r - t × d

  return (q, r)
```

-derivative: folosesc un for..each pentru parcurgerea listei de monoame

-integrate: folosesc un for..each pentru parcurgerea listei de monoame. Pentru calculul coeficientului, acesta fiind real si avand multe zecimale, se va calcula astfel incat sa se afiseze doar cu doua zecimale cu formula:

$(Nr \text{ real} * 100) / 100$

-convert: contine parametrul t, care reprezinta variabila in care se va scrie polinomul si parametrul "integrate", care arata daca este vorba despre integrare, pentru a testa si cazul in care $\int (x^{-1}) = \ln x$. Aceasta metoda transforma un polinom intr-un string (afisarea polinomului sub forma de string)

5) Monomial:

Contine o variabila double pentru coeficient si una intreaga pentru putere. Contine de asemenea o metoda pentru extragerea unui monom dintr-un string (extragerea coeficientului si puterii) tot cu ajutorul unui regex. In rest contine doar getter-e si setter-e.

6. Rezultate:

Pentru aceasta parte a aplicatiei am format o clasa numita ClassTest in care am importat pachetul Junit. Am construit cate o clasa de test pentru fiecare operatie si am testat corectitudinea acestora. Rezultatul a fost corect pentru toate operatiile. Nu am folosit metode cu mai mult de 30 de linii si nici clase cu peste 300.

7. Concluzii:

In concluzie, consider ca aceasta tema m-a ajutat in consolidarea cunostintelor despre Java si programarea orientata pe obiecte. S-a simtit lipsa de obisnuita in a lucra cu aceste concepte si de aceea timpul terminarii acestui proiect a fost destul de indelungat.

Posibilele dezvoltari ulterioare ar putea fi urmatoarele:

- Implementarea operatiilor pe mai mult de doua polinoame
- Implementarea derivarii de grad mai mare decat 1
- Posibilitatea introducerii unor polinoame de mai multe variabile
- Attentionarea utilizatorului in cazul introducerii unor polinoame gresite ca sintaxa

8. Bibliografie:

Pentru operatii:

- Suportul de Presentare oferit pentru aceasta tema

Pentru informatii legate de Java si programarea orientata pe obiecte:

- Cursurile si laboratoarele de la POO
- <https://docs.oracle.com/javase/7/docs/api/>

Pentru testarea operatiilor:

- <https://www.symbolab.com/solver/polynomial-long-division-calculator>